

s e s framställning till Ålands landsting

med förslag till landskapslag angående Ålands

N:o 26/1952.

lyceum.

Vid plenum den 5 mars 1951 har Landstinget beslutat uppdraga åt landskapsstyrelsen att utarbeta och till Landstinget inkomma med bl.a. förslag till landskapslag beträffande Ålands lyceum. Beslutet grundar sig på en av landstingsmännen Jan Erik Eriksson och J. A. Sjöblom till Landstinget ingiven petition. I sitt betänkande med anledning av petitionen konstaterar Landstingets lagutskott bl.a. att "avsaknaden av egen lagstiftning rörande Ålands lyceum - - - - synes innebära en brist, som borde avhjälpas." Med hänsyn härtill och för att landskapets särförhållanden och speciella undervisningsbehov i erforderlig mån skola kunna tryggas och beaktas, föreslog utskottet, att Landstinget ville giva landskapsstyrelsen i uppdrag att utarbeta och inkomma till Landstinget med förenämnda förslag till landskapslag. Landskapsstyrelsen har i enlighet med sitt uppdrag låtit utarbeta förslag till landskapslag i ämnet. Därvid har landskapsstyrelsen, så vitt möjligt, tillgodogjort sig rikslagstiftningens spridda stadganden om statens läroverk. Rikslagstiftningen

beträffande statens läroverk är dock litet "egendomlig", ty lagen om statens lärdomsskolor av år 1939 (218/39) har upphävts genom lagen den 30 december 1948 (949/48) utan att någon ny lag kommit i stället. Lärdomsskolornas verksamhet grundar sig nu uteslutande på en mängd otaliga gånger ändrade förordningar samt föreskrifter och anvisningar av skolstyrelsen. Skolordningen av år 1872 (26/72) som innehåller en hel mängd för lärdomsskolan grundläggande stadganden, är också en förordning och otaliga gånger ändrad. Rikslagstiftningen är sålunda synnerligen splittrad och svåröverblickad.

Innehållet i föreliggande förslag är i korthet följande:

1 kap.

Läroverkets ändamål och undervisningens organisation.

Ålands lyceum är ett åttaklassigt läroverk, gemensamt för gossar och flickor. Läroverket meddelar en på lärokursen i folkskolans fyra lägsta klasser grundad undervisning i allmän bildning samt förbereder eleverna för högre praktiska och teoretiska studier, främjar deras karaktärsutveckling samt drager försorg om deras andliga och kroppsliga duglighet. Läroverket upprätthålles av landskapet Åland och dess undervisningsspråk är svenska. De fem lägsta klasserna i läroverket bilda mellanskola med avslutad lärokurs, och

de tre högsta klasserna gymnasium, som bygger på mellanskolans lärokurs. Parallellavdelningar kunna på fastställda grunder inrättas till alla klasser. I gymnasiet fördelar sig undervisningen på skilda linjer under förutsättningar, varom i rikslagstiftningen finnes stadgat. Läroverkets läroplan fastställs av landskapsstyrelsen efter skolstyrelsens hörande och skall i väsentliga delar överensstämma med den för läroverken i riket fastställda läroplanen, varjämte läroverket skall uppfylla de fordringar läroinrättning skall fylla för att äga dimissionsrätt till rikets universitet och övriga högskolor. Rikslagstiftningen skall även vara vägledande för de ämnen, i vilka undervisning skall meddelas. Landskapsstyrelsen kan efter inhämtande av rektors yttrande befria elev från undervisning i annat ämne än religion. Angående studentexamen skall gälla, vad därom föreskrives i rikslagstiftningen. Läroverkets läsår begynner den 1 september och avslutas den 31 augusti. Läsåret uppdelas i en höst- och en vårtermin, under vilka skolarbetet skall pågå tvåhundra dagar, inberäknat terminernas begynnelse- och avslutningsdagar. Landskapsstyrelsen äger fastställa terminernas begynnelse- och avslutningsdagar samt tiderna för ferier och skollov. Läro- och kursböcker för undervisningen godkännas av landskapsstyrelsen.

Förvaltningen.

Den närmare tillsynen av läroverkets verksamhet handhaves av ett föräldraråd, bestående av fem för tre år utsedda medlemmar, vilka väljas av stadsfullmäktige i Mariehamn främst bland läroverkselevernars föräldrar. Föräldrarådet utser inom sig ordförande, och detsamma står i direkt skriftväxling med landskapsstyrelsen. Föräldrarådet äger till landskapsstyrelsen avgiva yttranden i ärenden, angående vilka landskapsstyrelsen önskar, höra detsamma. Landskapsstyrelsen äger uppgöra för föräldrarådet reglemente, varav skall framgå föräldrarådets närmare skyldigheter och rättigheter.

Rektor är närmast ansvarig för läroverkets verksamhet och förvaltningen av till dess förfogande ställda egendom och penningmedel. Rektors närmare åligganden äro i förslaget preciserade. Rektor äger sig till biträde utse för varje klass i läroverket bland dess lärare en klassföreståndare, vars uppgifter framgå av stadgandet i 12 §. Läroverkets samtliga med fullmakt försedda samt med dem jämnställda extraordinarie eller på prov anställda lärare ävensom deras av landskapsstyrelsen förordnade vikarier bilda läroverkets lärarkollegium, vars uppgifter även framgå av förslaget.

Läroverkets rektor, lärare och övriga innehavare av tjänst eller befattning.

Vid läroverket skall finnas en rektor och en prorektor, äldre och yngre lektorer samt lärare. Inom ramen för landskapets inkomst- och utgiftsstat kunna i mån av behov till läroverket antagas extraordinarie lektorer och timlärare, varjämte vid läroverket kan finnas innehavare av befattningar, kanslibiträde och annan biträdande personal. Rektor och prorektor utses av landskapsstyrelsen för en tid av fem år bland läroverkets med fullmakt försedda lärare, sedan föräldrarådet och lärarkollegiet inkommit med yttrande i ärendet. I händelse rektorn är en man, utser landskapsstyrelsen en av de kvinnliga lärarna vid läroverket att tillsvidare handhåva vården om de kvinnliga eleverna, i motsatt fall åter en av de manliga lärarna att handhåva vården om de manliga eleverna.

Kompetensvillkoren för äldre och yngre lektor, lärare samt extraordinarie lektor skola vara desamma som för mostavarande innehavare av tjänster vid rikets läroverk. Till timlärare kan förordnas person, som anses äga nödiga kvalifikationer därför. Tjänst som äldre och yngre lektor, extraordinarie lektor och lärare samt

annan ordinarie befattningshavare vid läroverket lediganslås att ansökas inom trettio dagar samt besättes av landskapsstyrelsen efter det läroverkets rektor uttalat sig om sökandens kompetens och lämplighet för tjänsten. Äldre och yngre lektor samt lärare skola erhålla fullmakt å tjänsten, annan ordinarie befattningshavare skall erhålla befattningsbrev, medan extraordinarie lektor och timlärare skola erhålla förordnande. Kansibiträde och annan biträdande personal antages och entledigas av läroverkets rektor. Angående förfarandet vid ansökning av tjänst vid läroverket samt huru förfaras skall, om någon sökande till lärartjänst anhållit om rådru för att fullständiga sin kompetens eller öka sina meriter, finnes utsagt i förslaget.

Innehavare av tjänst och befattning vid läroverket äro i löne- och pensionshänseende tillförsäkrade den rätt, som, enligt vad därom i landskapslag är stadgat, tillförsäkrats landskapets tjänstmän och befattningshavare. Tim- och övertimsarvodenas storlek fastställas av landskapsstyrelsen.

Äldre lektors undervisningsskyldighet omfattar tjugofyra samt yngre lektors och extraordinarie lektors tjugosex veckotimmar.

För övertimmar skall erläggas fastställda övertimsarvoden. Under-

visningsskyldigheten för annan ordinarie lärare fastställas av landskapsstyrelsen. Från rektors undervisningsskyldighet avdrages för fullgörande av honom tillkommande åligganden, samt för undervisningens övervakande i läroverket så många veckotimmar, som landskapsstyrelsen bestämmer. I kapitlet ingå vidare bestämmelser om lärarpersonalens åligganden samt om tjänstledighets beviljande åt tjänste- och befattningshavare vid läroverket.

4 kap.

Elever.

Till elever vid läroverket antages främst barn och ungdom från kommuner inom landskapet. Intagning av elever skall ske vid läsårets början, rektor dock obetaget, att, då synnerliga skäl äro för handen, bevilja elev inträde även på annan tid.

Angående villkoren för vinnande av inträde skall särskilt stadgas (i landskapslag angående skolordning för Ålands lyceum, som kommer att föreläggas Landstinget till antagande).

Elev är skyldig att erlägga av landskapsstyrelsen fastställda termins- och kursavgifter. I särskild skolordning skall stadgas om elevs avgång från läroverket, uppflyttning från eller kvarstandande i klass, bedömning av elevs kunskaper, skoldisciplinen samt

tillåtna bestraffningar i anledning av begångna förseelser. Formulär till betyg för eleverna skall fastställas av landskapsstyrelsen.

Begåvad, mindrebemedlad och flitig elev på gymnasialstadiet samt då synnerliga skäl föreligga även elev i mellanskolans två högsta klasser kan för sina studier tilldelas understöd.

5 kap.

Särskilda stadganden.

Överinseendet över läroverket ankommer på landskapsstyrelsen, som antingen själv eller genom utsedd inspektör äger verkställa inspektion av läroverket. Om rätt för rikets skolstyrelse att verkställa inspektion av läroverket finnes stadgat i överenskommelseförordningen om landskapets övertagande av undervisningsväsendet.

Landskapsstyrelsen äger, på rektors förslag bestämma, huru tidigt på dagen undervisningen skall begynna. På särskilda skäl äger landskapsstyrelsen medgiva undantag från bestämmelserna angående linjedelning samt minimiantalet elever för linjedelning.

I skolordning för läroverket skall stadgas angående de examina för privat elever samt angående disciplinära åtgärder, vilka kunna drabba till lärarpersonalen hörande befattningshavare för försum-

melse eller förseelse eller visad olämplighet i tjänsten.

Landskapsstyrelsen äger inom ramen för i landskapets inkomst- och utgiftsstat beviljade anslag hänföra samtliga ordinarie och extraordinarie såväl lärare som övriga befattningshavare vid läroverket till avlöningsklass, samt för övriga befattningshavare bestämma deras arvoden. Landskapsstyrelsen äger dock observera att lärarna äro tillförsäkrade samma löneförmåner som motsvarande funktionärer i riket.

Hänvisande till förestående får landskapsstyrelsen vördsammast förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g

angående Ålands lyceum.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 kap.

Läroverkets ändamål och undervisningens organisation.

1 §.

Ålands lyceum är ett åttaklassigt läroverk, som meddelar en på lärokursen i folkskolans fyra lägsta klasser grundad undervisning i allmänbildning samt förbereder eleverna för högre praktiska och teoretiska studier, främjar deras karaktärsutveckling samt

030
drager försorg om deras andliga och kroppsliga duglighet.

Läroverket upprätthålles av landskapet Åland, och dess undervisningsspråk är svenska.

2 §.

Läroverket är gemensamt för gossar och flickor. De fem lägsta klasserna bilda mellanskola med avslutad lärokurs och de tre högsta klasserna gymnasium, som bygger på mellanskolans lärokurs. Parallellavdelningar kunna på fastställda grunder inrättas till alla klasser. I gymnasiet fördelar sig undervisningen på skilda linjer under förutsättningar, varom i rikslagstiftningen finnes stadgat.

3 §.

Läroverkets läroplan fastställles av landskapsstyrelsen och skall i väsentliga delar överensstämma med den för läroverken i riket fastställda läroplanen, varjämte läroverket skall uppfylla de fordringar läroinrättning skall fylla för att äga dimissionsrätt till rikets universitet och övriga högskolor.

4 §.

Angående de ämnen, i vilka undervisning skall givas, vilka ämnen vid linjedelning skola sammanföras till ett läroämne, vilka skola vara valfria eller frivilliga, samt i vilka ämnen i deras

031
ställe eller därutöver av särskilda orsaker undervisning skall meddelas, angående religionsundervisning samt befrielse för elev från deltagande i religionsundervisning skall gälla, vad därom finnes i rikslagstiftningen stadgat.

5 §.

Landskapsstyrelsen kan på ansökan och efter inhämtat yttrande av läroverkets rektor på särskilda skäl befria elev från undervisning i annat ämne än religion.

6 §.

Landskapsstyrelsen äger förordna, när parallellavdelning till klass skall inrättas.

7 §.

Om studentexamen, som vid läroverket skall avläggas, skall gälla vad därom är i rikslagstiftningen stadgat.

8 §.

Läsåret vid läroverket begyñner den 1 september och avslutas den 31 augusti. Läsåret uppdelas i en höst- och en vårtermin, under vilka skolarbetet skall pågå tvåhundra dagar, inberäknat terminernas begynnelse- och avslutningsdagar.

Landskapsstyrelsen äger fastställa terminernas begynnelse- och

avslutningsdagar samt tiderna för ferier och skollov.

9 §.

Landskapsstyrelsen äger godkänna läro- och kursböcker för undervisningen vid läroverket.

2 Kap..

Förvaltningen.

10 §.

Den närmare tillsynen över läroverkets verksamhet och dess angelägenheter handhaves av ett föräldraråd, som består av fem för tre år utsedda medlemmar, vilka väljas av stadsfullmäktige i Mariehamn främst bland läroverkselevernars föräldrar. Föräldrarådet utser inom sig ordförande. Stadsfullmäktige äge till landskapsstyrelsen meddelä angående utgången av val till föräldrarådet samt den utsedda ordföranden.

Föräldrarådet är beslutfört, då tre av dess medlemmar äro närvarande. Föräldrarådet står i direkt skriftväxling med landskapsstyrelsen och äger avgiva yttranden angående läroverket i de ärenden, angående vilka landskapsstyrelsen önskar höra föräldrarådet.

Landskapsstyrelsen äger uppgöra reglemente, varav skall framgå föräldrarådets närmare skyldigheter och rättigheter.

Åt föräldrarådets ordförande och medlemmar erläggas av för ändamålet i läroverkets utgiftsstat upptaget anslag mötesarvode och resekostnader till belopp, som bestämmes av landskapsstyrelsen.

11 §.

Rektor är närmast ansvarig för läroverkets verksamhet och förvaltningen av till dess förfogande ställda egendom och penningmedel. Honom åligger närmast:

1) att leda och övervaka läroverkets undervisnings- och uppfostningsverksamhet samt draga försorg om den allmänna ordningen och disciplinen inom läroverket;

2) att genom att åhöra undervisningen och följa med det praktiska arbetet vaka över att lärarna behörigen uppfylla sin undervisningsskyldighet och fullgöra sina övriga åligganden;

3) att i samråd med lärarkåren uppgöra läsordning samt tim- och arbetsfördelning för läroverket ävensom utverka landskapsstyrelsens stadfästelse av desamma;

4) att efter lärarkårens hörande årligen utarbета inkomst- och utgiftsstat för läroverket samt före utgången av augusti månad insända den till landskapsstyrelsen;

5) att med iakttagande av vad därom föreskrives sköta lärover-

kets inkomster och utgifter, redovisa för desamma samt draga försorg om förvaltningen av läroverkets fasta och lösa egendom;

6) att förvalta de medel, som genom donation eller testamente tillfallit läroverket, samt föra räkenskap över dem;

7) att befordra till verkställighet landskapsstyrelsens och lärarkollegiets beslut, föra förteckning över läroverkets elever samt matrikel över innehavarna av tjänst eller befattning vid läroverket, så ock upprätta och tillställa vederbörande nödiga skrivelser, statistiska och andra uppgifter ävensom årsberättelse över läroverkets verksamhet, som före utgången av juni månad skall tillställas landskapsstyrelsen;

8) att i samråd med lärarkåren verkställa fördelning av premier och stipendier;

9) att efter lärarkårens hörande till landskapsstyrelsen göra förslag om fördelningen av i utgiftsstaten anvisat anslag till understöd åt mindre bemedlade elever;

10) att i samråd med lärarkollegiet handlägga disciplinära frågor rörande lärare, som gör sig skyldig till försummelse eller förseelse eller visar sig olämplig för sin befattning samt överstyra ärendet till landskapsstyrelsen för prövning och avgörande;

11) att i samråd med lärarkollegiet besluta om relegation av elev för viss tid eller för alltid;

12) att i samråd med lärarkollegiet och föräldrarådet uppgöra ordningsregler för läroverket samt överstyra desamma till landskapsstyrelsen för stadfästelse;

13) att bestämma hjälppersonalens åligganden;

14) att avgiva till landskapsstyrelsen infordrade uppgifter och utlåtanden; samt

15) att fullgöra övriga åligganden, som enligt denna landskapslag eller på grund därav meddelade föreskrifter ankomma på rektor.

12 §.

Rektor äger utse sig till biträde för varje klass i läroverket bland dess lärare en klassföreståndare, vilken det åligger att hava närmaste tillsynen över ordningen inom klassen, uppgöra terminsförteckningar samt för övrigt gå rektor tillhanda i allt, vad till uppsikten över klassen hör. Särskilt skall klassföreståndaren enligt förvärvad närmare kännedom av elevernas individuella anlag och förhållanden i moraliskt avseende förmedla en ändamålsenlig behandling samt tillse, att undervisningen i de av särskilda lärare föredragna ämnen fortgår jämnt och utan överansträngning.

För handläggning av ärenden rörande undervisning, disciplin och angelägenheter i allmänhet samt i övrigt då saken är av den beskaffenhet, att rektor ej anser sig ensam kunna handlägga och avgöra densamma, äger han sammankalla lärarkollegium och i egenskap av ordförande leda dess förhandlingar.

Ledamöter i lärarkollegium äro samtliga med fullmakt försedda och med dem jämställda extraordinarie eller på prov anställda lärare vid läroverket ävensom deras av landskapsstyrelsen förordnade vikarier. Förestås lärartjänst av flera vikarier, inträder i lärarkollegium den, som har största antalet undervisningstimmar. Är allas timantal lika, äger rektor inkalla den han finner därtill lämpligast. Lärare, som ej är ledamot i kollegium, kan av rektor inkallas att övervara sammanträde och deltaga i överläggningar. Sådan lärare har likväl ej rätt att deltaga i fattandet av beslut.

Ledamot och till sammanträde kallad lärare äger ej rätt att från sammanträde utebliva utan laga förfall.

Protokollet föres av ledamot, som av rektor därtill utses.

Vid behandling av frågor, rörande elevers förvisning från läroverket för alltid, äger ordföranden i föräldrarådet närvara, dock

utan att deltaga i beslutet.

Uppstår skiljaktighet inom kollegium, skall majoritetens åsikt gälla. Vid lika röstetal avgör ordförandens röst.

Är rektors yttrande skiljaktigt från kollegiets beslut, äger han rätt att senast inom fjorton dagar efter beslutets fattande underställa ärendet landskapsstyrelsens prövning.

3 kap.

Läroverkets rektor, lärare och övriga innehavare av tjänst eller befattning.

14 §.

Vid läroverket skall finnas en rektor och en prorektor. I händelse rektorn är en man, utser landskapsstyrelsen en av de kvinnliga lärarna vid läroverket att tillse vidare handhåva vården om de kvinnliga eleverna, i motsatt fall åter en av de manliga lärarna att utöva uppsikten över de manliga eleverna.

Rektor och prorektor utses av landskapsstyrelsen bland läroverkets med fullmakt försedda lärare efter det föräldrarådet och lärarkollegiet inkommit med yttrande i ärendet.

Rektor och prorektor förordnas av landskapsstyrelsen för en tid av fem år, och kunna de efter denna period ånyo till befatt-

nihgen förordnas. Efter en femårsperiod kan avsägelse av uppdraget komma ifråga. Avlider rektor eller prorektor under mandattiden eller blir från uppdraget befriad, skall för den återstående mandattiden annan rektor eller prorektor förordnas.

Arvode för rektor skall fastställas av landskapsstyrelsen.

15 §.

Ordinarie lärare vid läroverket äro äldre lektor, yngre lektor samt lärare. Inom gränserna för landskapets inkomst- och utgiftsstat kunna i mån av behov till läroverket antagas extraordinarie lektorer och timlärare, varjämte vid läroverket dessutom kan finnas innehavare av befattningar, kanslibiträde och annan biträdande personal.

16 §.

Kompetensvillkoren äro för äldre och yngre lektor, extraordinarie lektor och lärare desamma som för innehavare av motsvarande tjänster vid rikets läroverk. Till timlärare kan förordnas person, som anses äga nödiga förutsättningar därför.

17 §.

Tjänst som äldre eller yngre lektor, extraordinarie lektor och lärare samt annan ordinarie befattning anslås av landskapsstyrelsen

ledig att ansökas inom trettio dagar. Tjänst som timlärare behöver ej lediganslås.

Äldre och yngre lektor, extraordinarie lektor, lärare och timlärare samt annan ordinarie befattningshavare utses av landskapsstyrelsen, sedan läroverkets rektor uttalat sig om sökandenas kompetens och lämplighet för tjänsten. Åt äldre och yngre lektor samt lärare skall utfärdas fullmakt och annan ordinarie befattningshavare befattningsbrev å tjänsten. Extraordinarie lektor och timlärare skola erhålla förordnande.

Kanslibiträde och biträdande personal antages och entledigas av läroverkets rektor.

18 §.

Sökande till tjänst eller befattning skall till ansökningen föga, a) om han är ordinarie innehavare av statens eller landskapets tjänst eller befattning, utdrag ur matrikel, b) i annat fall ämbetsbetyg eller utdrag ur civilregistret, till riktigheten bestrykt meritförteckning samt intyg över tidigare tjänste- eller annan verksamhet ävensom läkarintyg. Ingår i utdraget ur matrikeln eller meritförteckningen icke utredning om alla som kompetensvillkor fastställda prestationer, skall till ansökningen fogas sär-

skild utredning över de icke antecknade prestationerna.

Sökanden får till sin ansökan foga till riktigheten bestyrkta avskrifter av intyg, vilka han anser förmånliga för erhållande av tjänsten, samt sina publikationer.

19 §.

Anhåller sökande till lärartjänster under ansökningstiden om rådrum för att förfullständiga sin kompetens eller för att öka sina meriter, äger han rätt att senast före klockan 12 å sextionde dagen efter ansökningstidens utgång, ansökningsdagen ej medräknad, eller därest så lång tid av terminen ej längre återstår eller därest ansökningstiden utgår under semester, senast den trettionde dagen från början av närmast följande termin, dock så att tiden för beviljat rådrum städse kommer att vara minst sextio dagar, till sin ansökan foga utredning över de examina eller praktiskt lärarprov, som sökanden under rådrumstiden avlagt eller över andra meriter, som han under samma tid förskaffat sig eller över honom beviljad dispens. Dessutom har han rätt att bilägga avskrifter av sådana intyg som han under tiden för beviljat rådrum erhållit, samt under denna tid utkomna publikationer.

Har rådrum beviljats någon sökande, skola samtliga sökanden kom-

ma i åtnjutande av sådan.

Infalla förenämnda utsatta dagar å helgdag eller annan sådan dag, då ämbetsverken ej arbeta, utgår tiden för beviljat rådrum närmast påföljande dag.

Har sökande minst tjugo dagar före utgången av tiden för beviljat rådrum visat, att honom icke, trots ansökan, kunnat vid vederbörande läroverk i riket beredas tillfälle att avlägga praktiskt lärarprov, kan landskapsstyrelsen på ansökan förlänga rådrumstiden, tills sökanden blir i tillfälle att avlägga undervisningsprov. För längning av tid för beviljat rådrum får blott den, som därom anhållit, tillgodonjuta. Under denna tid får han till sin ansökan foga endast intyg över avlagda praktiska undervisningsprov och språkprov.

20 §.

Beträffande innehavarnas av tjänst och befattning vid läroverket löneförmåner och deras rätt till pension är gällande, vad angående landskapets tjänstemän och befattningshavare är stadgat.

Tim- och övertimsarvodenas storlek bestämmas av landskapsstyrelsen.

21 §.

Äldre lektors undervisningsskyldighet omfattar tjugofyra veckotimmar samt yngre lektors och extraordinarie lektors undervisningsskyldighet tjugosex veckotimmar, räknat i medeltal för hela läsåret. Då enligt undervisningsplanen undervisningen kommer att omfatta flera veckotimmar, än undervisningsskyldigheten förutsätter, skall för de timmar, som överstiga undervisningsskyldigheten, erläggas fastställda övertimsarvoden.

Undervisningsskyldigheten för annan i 1 mom. nämnd ordinarie lärare skall fastställas av landskapsstyrelsen.

Från rektors undervisningsskyldighet avdrages för fullgörande av honom tillkommande åligganden samt för undervisningens övervakande i läroverket så många veckotimmar, som landskapsstyrelsen fastställer.

22 §.

Äldre, yngre och extra lektorer samt lärare åligga:

1) att meddela undervisning och praktisk handledning i de undervisningsämnen, vilka enligt undervisningsplanen samt tim- och arbetsfördelningen ankomma på envar av dem;

2) att biträda läroverkets rektor vid anställandet av dimissionsexamina och prov, utfärdande av betyg och uppgörande av årsberät-

telsen; samt

3) att i mån av behov och möjlighet utföra även andra åligganden, hörande till läroverkets verksamhet.

Vad ovan sagts skall i tillämpliga delar gälla även timlärarnas verksamhet.

23 §.

Tjänstledighet beviljas läroverkets rektor av landskapsstyrelsen.

Under förutsättning att undervisningen vederbörligen skötes, kan tjänstledighet under högst fjorton dagars tid av rektor beviljas läroverkets lärarpersonal, men önskas längre tjänstledighet, skall ansökan därom ingivas till rektor, som jämte eget utlåtande äger överlämna densamma till landskapsstyrelsens avgörande.

Är lärare tillfälligt förhindrad att meddela undervisning, skall därom omedelbart anmälas för rektor, som efter omständigheterna äger ordna undervisningens handhavande med hjälp av läroverkets övriga lärare, till dess möjligen erforderlig vikarie förordnats.

4 kap.

Elever.

24 §.

Till elever vid läroverket antages främst barn och ungdom från kommuner inom landskapet Åland. Intagning av nya elever skall ske vid läsårets början. Rektor må dock, då synnerliga skäl äro för handen, bevilja elev inträde även på annan tid.

Angående villkoren för vinnande av inträde vid läroverket skall särskilt stadgas.

25 §.

Elev är skyldig att erlägga av landskapsstyrelsen fastställda termins- och kursavgifter.

26 §.

Angående elevs avgång från läroverket, uppflyttning från eller kvarstannande i klass samt bedömning av elevernas kunskaper skall särskilt stadgas.

27 §.

Formulär till betyg för eleverna skall fastställas av landskapsstyrelsen.

28 §.

Begåvad, mindrebemedlad och flitig elev i gymnasialstadiet kan för sina studier tilldelas understöd ur landskapsmedel, i enlighet med vad därom är särskilt stadgat.

På synnerliga skäl kan i 1 mom. avsett understöd tilldelas även elev i mellanskolans två högsta klasser.

29 §.

Elev skall i och utom läroverket uppträda hyfsat samt noggrant iakttaga läroverkets ordningsregler.

Angående skoldisciplinen samt tillåtna bestraffningar i anledning av begångna förseelser skall särskilt stadgas.

5 kap.

Särskilda stadganden.

30 §.

Överinseendet över läroverket ankommer på landskapsstyrelsen.

På rektors förslag äger landskapsstyrelsen fastställa, huru tidigt på dagen undervisningen vid läroverket skall begynna.

Landskapsstyrelsen äger att antingen själv eller genom utsedd inspektör verkställa inspektion av läroverket.

Angående inspektionsätt för rikets skolstyrelse beträffande läroverket är särskilt stadgat.

31 §.

På särskilda skäl äger landskapsstyrelsen medgiva undantag från bestämmelserna angående linjedelning samt minimiantalet elever för

linjedelning.

32 §.

Angående examina med privatelever vid läroverket skall särskilt stadgas.

33 §.

Angående disciplinära åtgärder, vilka kunna drabba till lärarpersonalen hörande befattningshavare vid läroverket för försumelse eller förseelse eller visad olämplighet i tjänsten skall särskilt stadgas.

34 §.

Landskapsstyrelsen äger inom ramen för i landskapets inkomst- och utgiftsstat beviljade anslag hänföra samtliga ordinarie och extraordinarie såväl lärare som övriga befattningshavare vid läroverket till avlöningsklass samt för övriga befattningshavare bestämma deras arvoden.

Angående lärares rätt att åtnjuta samma avlöningsförmåner som motsvarande funktionärer i riket är särskilt stadgat.

35 §.

Landskapsstyrelsen kan vid behov genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser angående tillämpningen av denna landskapslag.

36 §.

Genom denna landskapslag upphäves landskapslagen den 14 juli 1925 angående föräldraråd (25/25).

Mariehamn den 8 oktober 1952.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Viktor Strandfält

Viktor Strandfält.

Landskapssekreterare

Ch. Stormbom

Ch. Stormbom.